

GRE1105 (Gresk grammatikk I): eksamen, høsten 2022 (5. desember 2022) SENSORVEILEDNING

Emnebeskrivelse: <https://www.uio.no/studier/emner/hf/ifikk/GRE1105/index.html>

Emnet tok utgangspunkt i kunnskapen studentene hadde fra innføringsemnene i gresk (GRE1001 og GRE1002) og ga en systematisk gjennomgang av gresk syntaks og øvelse i å oversette fra gresk til norsk og fra norsk (eller engelsk) til gresk. Vi brukte disse to pensumsbøker: Eleanor Dickey, *An Introduction to the Composition and Analysis of Greek Prose* (2016), og Nicholas Denyer (utg.), *Plato and Xenophon: Apologies of Socrates* (2019).

Det var satt opp 14 dobbelttimer seminarundervisning og 7 dobbelttimer gruppeundervisning. I seminartimene gikk vi gjennom kapitler I–XII fra Dickey's bok og tok sikte på de syntaktiske fenomenene som behandles i disse kapitler og oversettelse av setninger og enkelte tekster fra engelsk til gresk. I gruppetimene oversatt vi Xenofons *Forsvarstale for Sokrates* og deler av Platons *Forsvarstale for Sokrates* (17a1–23c2) med hovedvekt på å analysere syntaktiske fenomener i tekstene.

Eksamnen var en 4-timers skoleeksamen og bestod av to deler. I den første delen skulle studentene oversette ti norske setninger til gresk; den andre delen var en oversettelse fra gresk til norsk (et utdrag fra Platons *Forsvarstale for Sokrates*). Begge deler talte likt. Egen karakter ble satt til hver del; begge karakterer ble gitt etter skjønn basert på hvor godt studenten klarte å vise frem sine greskkunnskaper (dvs. det ble ikke gitt karakter basert på et konkret antall feil e.l.). Den endelige karakteren baserte seg på gjennomsnittet på de to enkelte karakterene.

Del 1

Fasitsvar:

- 1.1 Den (kjente) Aleksander ble oppdratt av den (kjente) Aristoteles.
Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπαιδεύθη.
- 1.2 Enebarna satt og leste den samme boken midt på gaten.
Οἱ μόνοι παῖδες / Αἱ μόνοι παῖδες τὸ αὐτὸ βιβλίον / τὴν αὐτὴν βίβλον ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ / ἐν τῇ ὁδῷ μέσῃ ἀνεγίνωσκον.
- 1.3 Du sier at alle liker å lese Homers dikt; jeg er forbauset over at du ikke stopper å lese dem.
Σὺ μὲν λέγεις ὅτι πάντες ἡδονταί/χαίρουσιν ἀναγινώσκοντες τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα / τὰ ποιήματα τὰ τοῦ Ὁμήρου· ἐγὼ δὲ θαυμάζω εἰ αὐτὰ μὴ παύῃ ἀναγινώσκων/-ουσα.
- 1.4 De som (av prinsipp) ikke lytter på gamle menn er dårlige borgere.
Οἱ μὴ ἀκούοντες/ὕπακούοντες (τῶν) γερόντων κακοὶ πολῖται / πολῖται εἰσιν.
- 1.5 Skal jeg invitere Sokrates også eller vil dere bare invitere sofistene?
Πότερον καὶ (τὸν) Σωκράτην καλῶ ἢ μόνον/μόνους τοὺς σοφιστὰς καλεῖν ἐθέλετε/ βούλεσθε;
- 1.6 Generalene vil ankomme i stillhet med sine soldater innen fem dager.
Οἱ στρατηγοὶ τοὺς στρατιώτας ἔχοντες/ἄγοντες πέντε ἡμερῶν σιγῇ ἀφίξονται.

- 1.7 De visste ikke hvem som hadde skrevet dette brevet – de spurte nemlig om budet hadde blitt sett.
Οὐκ ἤδεσαν τίς/ὅστις ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔγραψεν/γράψειαν· ἠρώτησαν γὰρ εἰ ὁ ἄγγελος ὄφθη/ὀφθείη.
- 1.8 De skammer seg over at de har gjort en feil – og så virker det som om de var late. («over at de har gjort en feil» skulle oversettes to ganger, med to ulike konstruksjoner: en gang med aorist partisipp og en gang som indirekte tale.)
Αἰσχύνονται ἁμαρτόντες / εἰ ἤμαρτον· φαίνονται οὖν ῥάθυμοι εἶναι.
- 1.9 Etter at alle slaver hadde rømt, var herren alene på torget med hestene sine.
Πάντων τῶν δούλων / Τῶν δούλων πάντων φυγόντων ὁ δεσπότης μόνος / μόνος ὁ δεσπότης ἐν ἀγορᾷ μετὰ τῶν ἵππων ἦν.
- 1.10 De fleste drikker vin allerede ved soloppgang, men Sokrates er for sjenert for å drikke uten en intellektuell samtale. («uten en intellektuell samtale» skulle uttrykkes enkelt og verbalt.)
Οἱ μὲν πολλοὶ οἶνον πίνουσιν ἤδη ἅμα τῇ ἑφ' / ἅμ' ἡμέρα, ὁ δὲ Σωκράτης αἰσχύνεται πίνειν ἄνευ τοῦ διαλέγεσθαι.

Del 2

Her skulle studentene oversette begynnelsen på Platons *Forsvarstale for Sokrates* (17a1–18a6). Her finnes det intet fasitsvar. En god oversettelse er fullstendig og så presis som mulig iht. den greske originalen, men samtidig skal den være korrekt, forståelig og idiomatisk norsk.

Prof. Silvio Bär
24.11.2022